

Чу, вось, жэне, наоружавасі. А се не ведзего,
чті адурягца, ці рэдзаваюцца... Зменшесі ассаюць
усё... Але не іх... Вось таде газета і ад-
чыннее нападанне: як у народзе настуюць,
дай бог добрая пагатак! Члена насташаша —

На книжных мэрыдыянах ^{шчогла} _{Ленін}

СНЕЖНЫЯ ГРАМНИЦЫ

Першая кнішка — гэта, мы-
сіць, такі ж важны крок для
пачынаючага паэта, як першы
крок для дзіцяці.

Гэты першы крок зрабіла ў
пазію Жэні Янішчыц. Цяпер
перед ёю нялёгкая дарога вы-
прабавання і адкрыцця. Яс-
творт ужо гучалі на рускай,
украінскай і іншых мовах. Яна
аўтар першага зборніка вер-
шаў «Снежныя грамницы».

Грамницы — «празлавінскае»
свята, у дзень якога людзі па-
кланяліся богу Грому. Прасла-
вінне — продкі паэтэсы. Гэта
мужныя людзі, якія не раз у
крызвавых бітвах адстайвалі го-
нар роднай зямлі. Яна, Жэні
Янішчыц, таксама прысягае на
вернасць зямлі, яку мы назы-
ваем Масі-Радзімай. Усё —
жыць, праца, тварыць —
толькі ў імя Радзіма.

«А будзе што не так — мали:

Скруціце стомлене крылле

І кіньце ў родную раплю».

Яе хвалюе не толькі будуча
жыццё, яна заглядае і ў мі-
нулае. Больш яе хвалююць
циккія гады ліхалецця, калі

«...Мы ішлі яругамі, грэблямі,

Па калені ўгрузалі ў снег.

Ля хацін датляваючых

грэліся,

Наядаліся толькі ў сне».

Так расказвае Ж. Янішчыц у
верши «Радзіме» аб цяжкас-
цях і аб гуманнасці савецкага
чалавека, які дзеля іншага
здольны апошніе аддаць. Хва-
люе яе, што

«У бабулі Паланеі

Пяць сыноў і пяць магіл»,
і тое, што ў вайну гінулы тале-
навітыя людзі, як беларускі
паэт Мікола Сурначоў, які ад-
даў жыццё на подступах да
Берліна.

Жэні Янішчыц надзвычай
любіць свой Палескі край, і яму
прысвячае шмат вершаў. Вось і
у гэтым зборніку іх набярэцца
з дзесятак.

Нягледзячы на гэта, Жэню
Янішчыц нельга лічыць мясо-
вым паэтом. Што падабаецца
ей у сваім Палескім краі? Ад-
каз дae нам яе верш:

«Прыедзь у край мой ціхі,

Тут продкаў галасы,

Тут белыя бусліхі

І мудрыя лясы.

Хапае на Палессі

І сонца і вады.

І што ні двор — то песня,

Што вёска — то сады».

Цудоўная карціна! І, сапраў-
ди, аднаму бачыць яе і не па-

дзяліцца ўражаннямі з кім-не-
будзь — немагчыма. Вось ча-
му і гучыць верш заклікам
прыехаць у гэты дзіўны, таям-
ничы куток Беларусі.

Умее яна бачыць у народзе
прырожае, мудрае і жыццёвай
мудрасці вучыца ў яго:

«Не шукаю гаманлівай славы.
І вучуся сціпласці ў кабет.
Для мяне з лугу надречных
травы

Лепши ў свеце вынеслі
букет».

«Мова» — так называеца
адзін з вершаў Жэні Янішчыц.
Ен прысвечан Н. Гілевічу. І
нездарма. Н. Гілевіч вельмі
шмат зрабіў для Янішчыц. Ме-
навіта ён пачуў і ўважліва
прыслухаўся да яе голасу, які
яшчэ слаба гучалі з далёкага
Палесся, адгукнуўся на яго
падбадзёрваючымі лістамі,
слушнімі парадамі, дзяліўся з
пачынаючай паэтэсай сваім ве-
дамі і вопытам. Сутыкнуў іх
лёц і на першым курсе ва уні-
версітэце. Жэні слухала лек-
цыі Н. Гілевіча аб народнай
творчасці, цяжкім гістарыч-
ным мінулым беларускага на-
рода, калі мову яго «і заворва-
лі, і закопвалі».

Есьць у зборніку вершы аб
прыродзе: «Да сустрэчы...»,
«Ты мне патрэбна, як жыцце,
як сонца...», «Долу далоні. Да-
рога крутая...», «Вясновае» і
іншыя. Паэтесу захапляе, ча-
руе і хвалюе прырода. Прастор,
размах і такую ж размашыс-
тую любоў да прастораў цяжка
пазіціў ўціснуць у гардзінкі па-
кой, дзе «гардзіна павушнай
упала на паркет», дзе «рэдка
б'еща посуд, бо рэдка просьці
піць», дзе «начышчана, пры-
брана».

«Ні шуму, ні віны.
І дываны скавана
застылі, як сланы».
І мільгае дагадка; што
«шчасце там,

дзе, можа,
у твар —
І дождж, і гнеў».

У паэтэс адчуваеца вялі-
кая цяг да людзей, да прыро-
ды, жаданне падзяліцца з імі
ўсім.

«Я дзяліць не перастану
З цішынёю сум і боль.
Падзялю з сяброўкай тайну,
З падарожнікам — хлеб-соль».

А. ДОСТА,
студэнтка БДУ імя
У. І. Леніна.